

**Profesionālo studiju programmas
"Sociālo zinību skolotājs"
pašnovērtējums par 2002./2003. studiju gadu**

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir.....	3
2. Studiju programmas struktūra	4
2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem)	4
2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti)	5
3. Studiju programmas realizācija.....	6
3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze.....	6
3.2. Attiecība starp kontaktnodarībām un	7
studentu patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums).....	7
3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu)	7
4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība.....	7
4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība.	7
4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. Kurša, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu saraksts)	8
5. Vērtēšanas sistēma.....	8
5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes, to apraksts, izvēles pamatojums un analīze	8
5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums.	9
6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē.	9
6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi)	9
6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība	10
7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls.	10
7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.....	10
7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns)	10
7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā.....	10
7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.....	11
8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.....	11
8.1. Studiju programmas finansēšana	11

8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaita, lieluma un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.	11
8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.	11
9. Ārējie sakari.....	13
9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā.	13
9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs.	13
9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm).....	13
9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm).....	13
9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm).	13

Pielikumi

1. *pielikums*. Jauno studiju kursu apraksti
2. *pielikums*. Studiju plāns par 2002./2003. studiju gadu
3. *pielikums*. Studiju plāns par 2001./2002. studiju gadu
4. *pielikums*. Studentu aptaujas anketas paraugs
5. *pielikums* Akadēmiskais personāls
6. *pielikums* Akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskais darbs

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir.

Programmas mērķis - nodrošināt iespēju iegūt sociālo zinību skolotāja kvalifikāciju, kura profesionalitāti determinētu plašas mācāmā priekšmeta zināšanas, prasme mūsdienīgi organizēt un vadīt skolēnu mācību darbu.

Programmas uzdevumi:

- zināšanas sociālajās zinātnēs sistematizēt un padziļināt līdz tādām līmenim, lai nākotnē skolotāji paši spētu tās papildināt, izvērtēt jaunu informāciju, tās atbilstību mūsdienu zinātnes prasībām un mācību procesa vajadzībām;
- apgūt jaunākos mācību metodikas teorētiskos atzinumus;
- attīstīt prasmes un iemaņas daudzveidīgu metodisko paņēmienienu lietošanā un to izmantošanā praksē;
- veidot izpratni par veselību kā vērtību un sekmēt šo atziņu mācīšanu skolā.

Izmaiņas.

Sakarā ar Veselības mācības pamatu priekšmeta iekļaušanu studiju programmā, programma tās uzdevumu daļā papildināta ar atbilstošu sadaļu.

2. Studiju programmas struktūra.

2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem).

Studiju programma tika akreditēta ar 2000. gada 29. jūnija lēmumu Nr.210

2001. gada 3. decembrī tika izsniegta Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju programmas akreditācijas lapa Nr. 029-190. Saskaņā ar šo dokumentu Daugavpils universitātei ir tiesības īstenot akreditēto **profesionālo** studiju programmu “**Sociālo zinību skolotājs un piešķirt sociālo zinību skolotāja kvalifikāciju.**

Izmaiņas studiju programmā “Sociālo zinību skolotājs” atbilst sociālo zinību skolotāja standartam (2002). Studiju programmas apjoms ir papildināts no 40 KP uz 41 KP sakarā ar jauna studiju kursa **Veselības mācības pamati** iekļaušanu studiju programma. Studiju ilgums paliek nemainīgs - 2 semestri.

Studējošie apgūst sociālo zinību skolotāja programmas pamatkursus, kuru apguves rezultātā viņiem izveidojas priekšstats par sabiedrības attīstību un funkcionēšanu. Papildus teorētiskajiem kursiem jāapgūst arī attiecīgo priekšmetu mācību metodika.

Tā kā skolotāji jau ir ieguvuši augstāko pedagoģisko izglītību, tiek piedāvāti divi salīdzinoši nelieli kursi, kuri sniedz ieskatu jaunākajās

pedagoģijas zinātnes atziņās, mācību metodēs un sociālo zinību mācību metodikā.

Izmaiņas skar kursadarba izstrādes kārtību, jo līdz studiju gada beigām uzrakstāmais un aizstāvamais kursadarbs tagad var būt izvēlēts gan sociālajās zinātnēs, gan sociālo zinību mācību metodikā. Darba tematu piedāvā docētāji vai paši studējošie.

Studiju programma paredz pedagoģisko praksi sociālo zinību priekšmetos.

Noslēdzot studiju programmu “Sociālo zinību skolotājs”, kvalifikācijas **sociālo zinību skolotājs** iegūšanai jānokārto **noslēguma pārbaudījumi**:

- kvalifikācijas eksāmens sociālajās zinātnēs
- kvalifikācijas eksāmens sociālo zinību mācību metodikā.

Augstāk aprakstītā programmas struktūra atbilst Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.481 “Noteikumi par otrā līmeņa augstākās izglītības valsts standartu”

2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti).

Reaģējot uz IZM jauno standartu ieviešanu skolās saistībā ar padziļinātu veselības kā vērtības mācīšanu 8.klasē, studiju programmā saskaņā ar studiju programmas direktora priekšlikumu, tika ieviests jauns studiju kurss Veselības mācības pamati, kam, ņemot vērā tā nozīmību, atvēlēti 4 KP. Programmas optimizācijas nolūkā studiju kurss Pedagoģijas tehnoloģijas tika aizstāts ar studiju kursu Mācību metodes un mācīšanās stili. Kursa apjoms paliek nemainīgs – 3 KP (jauno studiju kursu aprakstus skat. **1. pielikumā**). Savukārt pedagoģiskās praksei atvēlēto KP skaits tika samazināts no 11KP uz 8KP. Tas tika darīts pamatojoties uz to,

ka studējošajiem ir augstākā pedagoģiskā izglītība, kuru iegūstot tie jau bijuši pedagoģiskajā praksē un to, ka studējošie jau ir praktizējoši skolotāji (programmas imatrikulācijas noteikumi paredz augstākās pedagoģiskās izglītības esamību un darba pieredzi skolā).

3. Studiju programmas realizācija.

3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze.

Studiju programmas realizācija notiek atbilstoši studiju plānam. (skat. studiju plānu [2. pielikumā](#)).

Apgūstot studiju programmu mācību kursu īstenošanā tiek izmantotas gan tradicionālās mācību metodes (lekcijas, semināri, praktiskie darbi), gan arī jaunās pieejas (projekti, komandu darbs, diskusijas u.c.). Laika sadalījums starp dažādām darba formām dažādos priekšmetos ir stipri atšķirīgs, un to nosaka profilējošā katedra, izejot no konkrētā studiju kursa specifikas.

Stingram kvantitatīvam vērtējumam ir pakļautas tradicionālās augstskolu studiju formas - lekcijas, semināri un praktiskās nodarbības, kuru apjoms tiek izteikts akadēmiskajās stundās – akadēmiskās stundas ilgums ir 45 minūtes.

Seminārnodarbību laikā pamatā notiek diskusijas par atsevišķām zinātņu nozares vai mācību priekšmeta didaktikas un metodikas problēmām. Semināru laikā parasti tiek iztirzāti un izdiskutēti tie jautājumi un problēmas, kuras netika pietiekamā mērā aplūkotas lekciju laikā vai arī tās tēmas un jautājumi, ko studenti apguva patstāvīgi. Pirms

seminārnodarbībām studējošie veic noteiktu patstāvīgā darba daudzumu. Seminārnodarbību laikā plaši tiek praktizēts grupu darbs un individuālie ziņojumi.

3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un

studentu patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarbības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums).

Kontaktstundu skaits nepārsniedz 50 % no studiju programmas apguvei paredzētā KP apjoma.

3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu).

Studiju plāns kopumā atbilst studiju programmas izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas, kas tika veiktas studiju programmas uzdevumu sadaļā sakarā ar veselības kā vērtības apguvi studiju procesā, radušas adekvātu atspoguļojumu studiju plānā, salīdzinot ar 2001./2002.studiju gada plānu, ieviešot jaunu studiju kursu Veselības mācības pamati. Studiju kurss Pedagoģijas tehnoloģijas aizstāts ar studiju kursu Mācību metodes un stili. Pielikumā 2001./2002. studiju gada studiju plāns(skat. **3. pielikumā**).

4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība.

4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība.

Viena no šīs studiju programmas īpatnībām ir dažādu katedru līdzdalība programmas praktiskajā realizācijā. Mācību procesa nodrošināšanā programmas realizācijā iesaistītajām 4 katedrām – Vēstures katedrai,

Pedagoģijas katedrai, Filozofijas un sociālo zinātņu katedrai un Ekonomikas katedrai klāt nākusi Fizioloģijas un veselības mācības katedra, palielinot to skaitu līdz 5.

Katrs no programmā iesaistītajiem docētājiem veic zinātniski pētniecisko darbu savā zinātnes jomā. Šie pētījumi ir saistīti vai nu ar konkrētā studiju priekšmeta problēmu, vai arī ar pedagoģijas un priekšmetu mācīšanas metodikas jautājumiem. Pētnieciskajā darbā iegūtie jaunākie rezultāti tiek izmantoti mācību procesā lekciju laikā vai iztirzāti seminārnodarbību laikā.

**4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā.
Kursa, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju
programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas,
bakalaura un maģistra darbu saraksts).**

Mācībspēku zinātniski pētnieciskajā darbā tiek iesaistīti arī studējošie. Kursadarbu tēmas parasti ir ciešā saistībā ar zinātniskā vadītāja pētniecisko tēmu, kas neizslēdz iespēju studentiem attīstīt savas pētījumu tēmas.

5. Vērtēšanas sistēma.

**5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes,
to apraksts, izvēles pamatojums un analīze.**

Kā viens no galvenajiem studiju kvalitātes vērtēšanas kritērijiem ir studiju procesā iegūto zināšanu, prasmju un iemaņu līmenis. Turklāt prasmes un iemaņas tiek skatītas plašākā nozīmē, proti, kā topošā speciālista – skolotāja spējas saskatīt problēmas, meklēt to risinājuma ceļus un prasmē atrast visātrākos un izdevīgākos risinājuma paņēmienus. Studiju gaitā iegūtās zināšanas un to kvalitātes līmenis tiek vērtēts 10 ballu sistēmā. Zināšanu kontrolei un vērtēšanai tiek izmantotas diskusijas

semināros, kontroldarbi, atskaites par noteiktu darba formu (piemēram, prakses), ieskaites un noslēguma eksāmeni. Ieskaitēs, kurus kārtos studējošie pēc priekšmeta apgūšanas, tiek vērtēts attiecīgajā priekšmetā paveiktais darbs un tā kvalitāte. Noslēguma eksāmenos tiek vērtētas zināšanas un kvalitāte, kas iegūta vairāku mācību semestru laikā.

5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums.

Nepārtrauktā novērtēšana notiek visu semestri seminārnodarbību laikā. Šī forma palīdz sekot nepārtraukti studiju procesam un nodrošina atgriezenisko saiti.

Galīgais kvalitatīvais vērtējums par doto kursu tiek dots semestra beigās ieskaites laikā. Noslēgumā paredzēti kvalifikācijas eksāmeni.

6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē.

6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi).

Studenti var piedalīties studiju procesa pilnveidē. Lai tiktu nodrošināta atgriezeniskā saite starp studējošo un docētāju katra studiju gada beigās tiek veikta studējošo aptauja ar anonīmu anketu palīdzību. (anketas paraugu skat. **4. pielikumā**). Aptauja parādīja, ka studējošie kopumā ir apmierināti ar studiju programmas realizāciju, vērtējot atsevišķu studiju kursu nozīmīgumu un nepieciešamās izmaiņas tajos, 70% aptaujāto izteica vēlmi padziļināti apgūt ar veselības mācību saistītos jautājumus.

Docētāji sava priekšmeta pilnveidošanai parasti veic aptaujas pēc pašu izveidotām aptaujas lapām katra semestra vai studiju kursa nodaļas beigās.

6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība.

Programmu absolvējušie studenti strādā Latvijas skolās.

7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls.

7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Kopumā profesionālās programmas kursus nodrošina 9 docētāji. (skat. **5. pielikumā**).

Programmā nodarbināto docētāju skaits palielinājies uz Veselības mācības pamatu docējošā speciālista rēķina.

7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns).

No 8 programmā nodarbinātajiem docētājiem 2 ir ar zinātņu doktora grādu, četri lektori strādā pie doktora disertācijas. (skat. akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskais darbs **6. pielikumā**).

Programmas īstenošanas optimizācijai nepieciešams sekmēt promocijas darbu izstrādi un aizstāvēšanu.

7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā.

Visiem docētājiem, kas strādā šajā studiju programmā Daugavpils universitāte ir pamatdarbavieta.

7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.

Īpašu problēmu nav.

8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.

8.1. Studiju programmas finansēšana.

Studijas tiek organizētas par līdzekļiem, kurus iemaksā paši studējošie vai citas juridiskas un fiziskas personas.

8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaits, lieluma un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Studiju programmas “Sociālo zinību skolotājs” realizācijā tiek izmantota DU mācību bāze. Visām nodarbībām studiju programmas ietvaros vienmēr tiek nodrošinātas auditorijas; ir pieejama datorklase ar pieslēgumu Internetam.

Līdztekus universitātes bibliotēkas fondiem, studējošie var izmantot Latgales Centrālās bibliotēkas fondus, kas atrodas līdzās universitātes ēkai.

8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Lai apgūtu studiju programmu, studenta rīcībā ir literatūra:

- DU Zinātniskās bibliotēkas fondi ar 326 863 eksemplāriem, no tiem 281 367 grāmatu eksemplāru, 45 496 seriālie izdevumi, audiovizuālie un pārējie (*dati uz 01. 01. 2003.*)

- citi privātie dāvinājumi (N. Mihelovičas, A. un D. Rūsiņu, A. Vabuļa, H. Maršava, A. Rozenbaha, F. Fjodorova, M. Bodrova grāmatas);
- SIA Sorosa fonda programmas “Cilvēks un sabiedrība”, TEMPUS, CIVITAS u.c. projektu ietvaros iegādātās grāmatas un mācību materiāli;
- Latgales Pētniecības institūta bibliotēkas fondi (2500 nosaukumu), datu bāze “Latgales dati”, elektroniskās publikācijas LPI interneta mājas lapā (www.dau.lv/LP);
- studentiem ir pieejamas mācībspēku privāto bibliotēku grāmatas.

Katru gadu bibliotēku fondi tiek papildināti ar jaunāko zinātnisko literatūru un žurnāliem.

Studiju programmas materiāli tehniskais nodrošinājums:

- 8 datori ar pieslēgumu Internetam - zinātniskā darba, mācību procesa un lietvedības vajadzībām;
- 3 videotehnikas komplekti;
- audiotehnikas komplekts (magnetofoni, diktofoņi, atskaņotāji) zinātniskā darba (mutvārdu vēstures pētījumu veikšanai) un studiju procesa vajadzībām;
- 2 diaprojektori;
- 2 kodoskopi;
- 9 diktofoņi;
- MP3 atskaņotājs.

9. Ārējie sakari.

9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā.

Mācību priekšmeti ētika, ievads ekonomikā, civilzinības, veselības mācība Latvijas izglītības sistēmā tika ieviesti salīdzinoši nesen, tāpēc Latvijas skolas šobrīd izjūt nepieciešamību pēc šādiem skolotājiem. Darbs ar praktizējošajiem skolotājiem dod iespēju izveidot atgriezenisko saiti ar skolu un labāk izprast darba devēja vajadzības.

9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs.

Konkrētās programmas ietvaros sadarbība ar ārvalstu partneriem pagaidām nav uzsākta.

9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm).

Ārvalstu docētāji programmas realizācijā nav iesaistīti.

9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm).

Ārvalstīs studējošo nav.

9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm).

Šajā studiju programmā ārvalstu pilsoņi nav pieteikušies.

2003. gada 6. novembrī

Studiju programmas direktors

lekt. A. Kupšāns